

Statsbudsjettet 2010

Finansminister
Kristin Halvorsen
13. oktober 2009

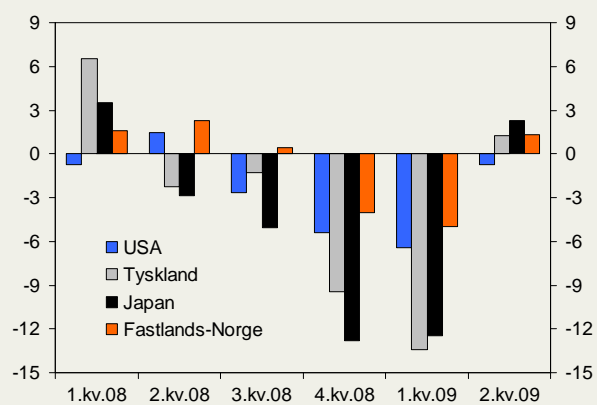

Bedring i penge- og kredittmarkedene

Også Norge er rammet av krisen

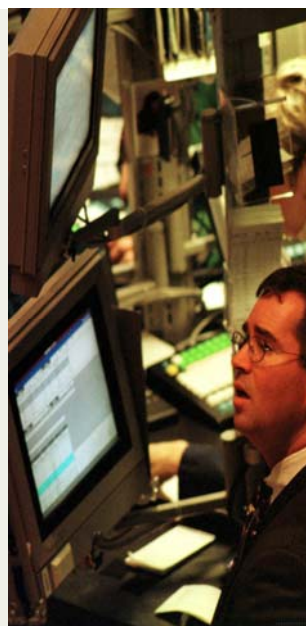
BNP-vekst fra kvartalet før. Sesongjustert årlig rate. Prosent

Tre hovedpilarer:

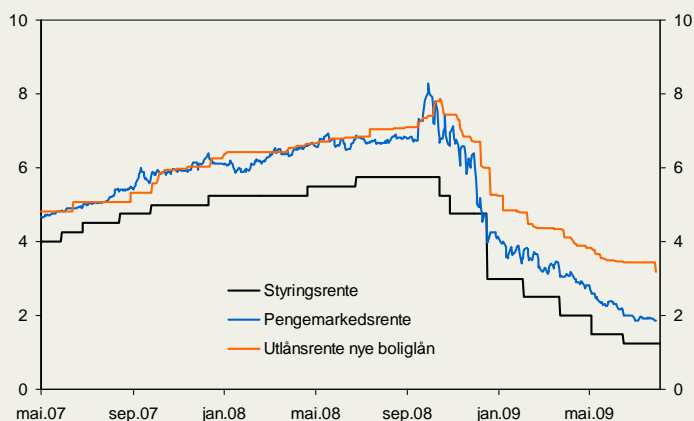
I. Raske og målrettede tiltak i finansmarkedene

- Bytteordningen
- Statens finansfond
- Statens obligasjonsfond
- Styrking av offentlige finansieringsordninger

Tre hovedpilarer:

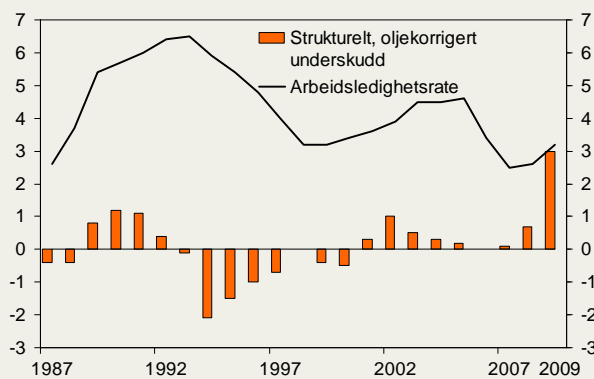
II. Ekspansiv pengepolitikk

Tre hovedpilarer:

III. Sterke finanspolitiske impulser

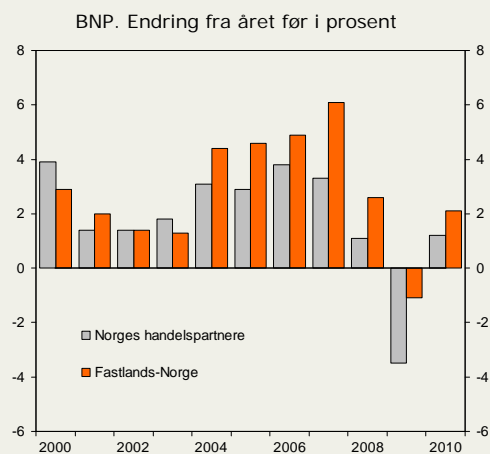
Finanspolitisk impuls¹⁾ og arbeidsledighetsrate

1) Endring i strukturelt, oljekorrigert underskudd i pst. av trend-BNP for Fastlands-Norge. Prosentpoeng

Politikken virker: veksten tar seg opp

- Oppjustert vekstanslag for 2010
 - Økt etterspørsel fra husholdningene
 - Høyere oljeinvesteringer
 - Økt eksport
- Fortsatt usikkerhet, men risikoen for et kraftig tilbakeslag i norsk økonomi mindre enn tidligere

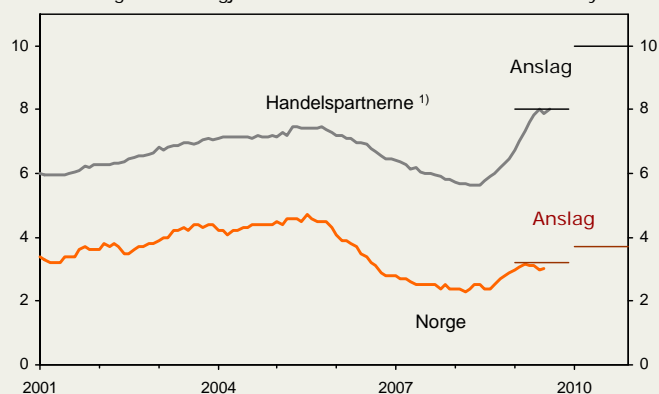

7

Statsbudsjettet 2010

Klart lavere ledighet enn i de fleste andre land

Arbeidsledighet. Sesongjusterte månedstall. Prosent av arbeidsstyrken

1) Vektet gjennomsnitt for Norges 15 viktigste handelspartnere

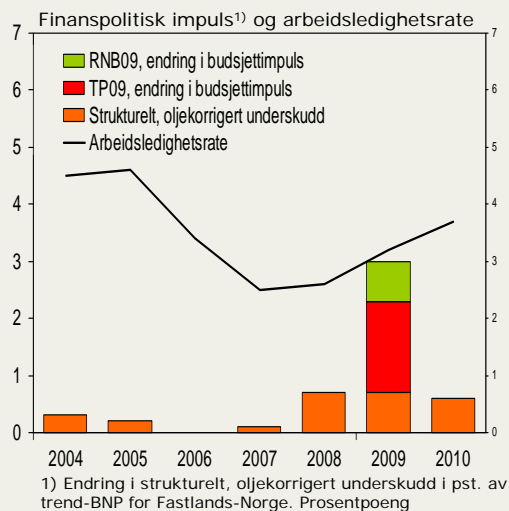
8

Statsbudsjettet 2010

Moderat etterspørselsimpuls i 2010

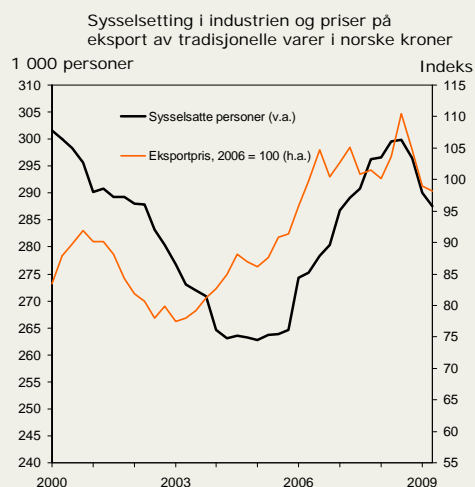
2009: Tiltakspakke med kraftig vekstimpuls

2010: Bruken av oljeinntekter økes med om lag ½ pst. av BNP for Fastlands-Norge

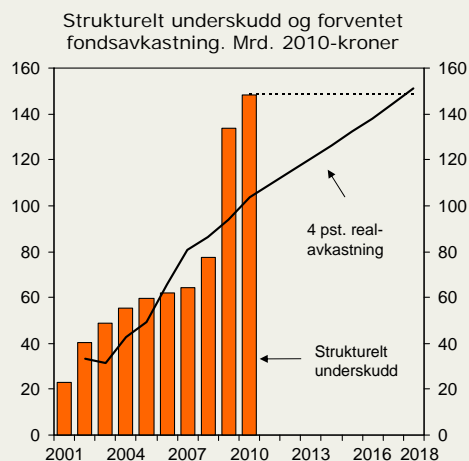
Hensynet til de konkurranseutsatte næringene tilsier en gradvis normalisering av bruken av oljepenger...

- Det internasjonale tilbakeslaget rammer industrien ved:
 - Lavere etterspørsel
 - og lavere priser
- En sterkere krone vil forverre situasjonen

..og det gjør også langsiktige budsjettensyn

- Bruken av oljepenger ligger nå betydelig over 4-prosentbanen
- Likevel klart bedre utgangspunkt enn for andre land

Etter hvert som situasjonen i norsk økonomi normaliseres, trappes tiltakene ned

Bytteordningen

- Minsteprisen økes
- Siste auksjon vil bli avholdt i desember

Statens finansfond

- 34 banker har søkt Finansfondet om kapital

Pengepolitikken

- Renten historisk lav
- Norges Bank har signalisert gradvis oppgang

Finanspolitikken

- Bruken av oljeinntekter må etter hvert bringes ned mot 4-prosentbanen

...men det arbeides fortsatt med finansmarkedsregulering

- Pågående arbeid bl.a. i IMF, BIS, OECD og EU
- Analyserer årsaker og arbeider med forslag om styrking av regelverk og tilsyn
- Regjeringen vil ta del i dette arbeidet gjennom egnede kanaler
- Finanskriseutvalget ble oppnevnt 19. juni i år

Budsjettet for 2010

- Satsing på de brede fellesskapsløsningene
- Utjevning av forskjeller i levekår
- Økt innsats for miljø, utvikling og forskning
- Økt verdiskaping og utvikling i hele landet
- Budsjett for lav arbeidsledighet
- Skatteopplegg for miljø og rettferdig fordeling
- Et budsjett innenfor forsvarlige rammer

Skatte- og avgiftsopplegget

- Forbedringer og lettelser på 760 mill. kroner i formuesskatten
- Avgiftsendringer som styrker miljøet
- Tiltak mot skatteunndragelser

I dag: Ligningsverdiene av bolig systematisk urettferdige

- Dagens ligningsverdier favoriserer
 - dyre boliger fremfor rimeligere boliger
 - boliger på vestkanten fremfor boliger på østkanten i Oslo

Noen eksempler på dagens ligningsverdier

Leilighet på Frogner, Oslo

Areal: 157m²
Prisantydning: 19 011 373 kr
Ligningsverdi 2009: 197 940 kr
Ligningsverdiandel 2009: 1 pst.

Enebolig i Bærum

Areal: 235m²
Prisantydning: 8 200 000 kr
Ligningsverdi 2009: 1 351 599 kr
Ligningsverdiandel 2009: 16,5 pst.

Leilighet på Mortensrud, Oslo

Areal: 102m²
Prisantydning: 2 950 000 kr
Ligningsverdi 2009: 885 000 kr
Ligningsverdiandel 2009: 30 pst.

Enebolig på Rjukan

Areal: 148m²
Prisantydning: 1 200 000 kr
Ligningsverdi 2009: 531 841 kr
Ligningsverdiandel 2009: 44,3 pst.

Forslag: Mer rettferdig verdsetting av bolig

- Kvm-sats basert på prisstatistikk og differensiert etter
 - Geografisk sone
 - Areal
 - Boligtype
 - Byggeår
 - Tettbygd/spredtbygd strøk
- Ligningsverdien settes til
 - 25 pst. av beregnet omsetningsverdi for *primærboliger*
 - 40 pst. av beregnet omsetningsverdi for *sekundærboliger*
- Sikkerhetsventilen videreføres med maksimalgrense
 - 30 pst. av beregnet omsetningsverdi for *primærboliger*
 - 60 pst. av beregnet omsetningsverdi for *sekundærboliger*

Gode fordelingsvirkninger av endringer i formuesskatten

- Ligningsverdiene øker fra 20 til 25 pst. av omsetningsverdi i snitt, men bolig beskattes fremdeles moderat
- Bunnfradraget økes fra 470 000 til 700 000 kroner (1,4 mill. kroner for ektepar)
- Ektepar uten annen formue kan eie en gjeldfri bolig verdt opptil 5,6 mill. kroner uten å betale formuesskatt ved en likningsverdi på 25 prosent og opp til 4,7 mill. kroner ved en likningsverdi på 30 prosent
- Enslige uten annen formue kan eie en gjeldfri bolig verdt opptil 2,8 mill. kroner uten å betale formuesskatt ved en likningsverdi på 25 prosent og opptil 2,3 mill. kroner ved en likningsverdi på 30 prosent

Gode fordelingsvirkninger av endringer i formuesskatten

- 2,9 mill. personer får ingen endring i skatt
- 760 000 personer får redusert skatt
- 120 000 færre personer betaler formuesskatt
- 130 000 personer får økt skatt
- Under 1 000 personer får økt skatten med mer enn 15 000 kr
 - Disse har en gjennomsnittlig bruttoinntekt på over 3 mill. kroner

Kamp mot skatteunndragelser

Regjeringen følger opp forslag fra Skatteunndragelsesutvalget, med tiltak mot bruk av kontanter:

- Ikke fradrag for kostnader over 10 000 kroner som betales kontant
- Ved kontantbetalinger over 10 000 kroner kan private kjøpere av tjenester bli ansvarlige for skatt og avgift som selgeren unndrar
- Innføring av overtredelsesgebyr ved valutasmugling

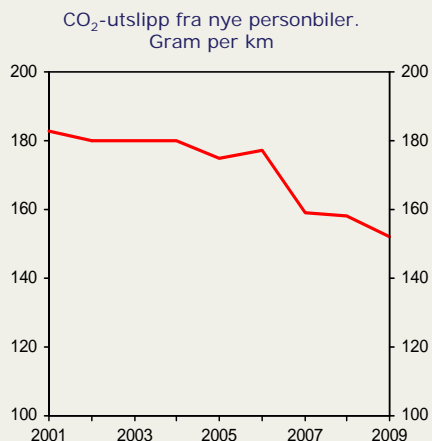
Mer lønnsomt å kjøpe biler med lave CO₂-utslipp

2007 og 2009:

- Avgiftsendringene har gitt lavere CO₂-utslipp fra nye biler

2010:

- Økt CO₂-komponent og redusert effekt-komponent gir lettelse for biler med lave CO₂-utslipp, og skjerpelse for biler med høye utslipp
- Fjerner fradraget i CO₂-komponenten for drosjer

Andre forbedringer av miljøavgiftene

- CO₂- og energiavgift på gass fra 1. april 2010
 - Vil motvirke at gass favoriseres på bekostning av andre og renere energikilder
 - CO₂-avgiften settes på nivå med CO₂-avgiften på mineralolje
 - Det innføres lav energiavgift for å sikre ESAs godkjenning
- Avgiftssatsen ved deponering av avfall blir redusert
 - Forbud mot å deponere biologisk nedbrytbart avfall fra 1. juli 2009 gir vesentlig mindre klimagassutslipp. Deponiavgiften blir derfor redusert fra 447 til 275 kroner per tonn avfall
 - For nedbrytbart avfall som deponeres med dispensasjon fra forbudet opprettholdes en høy sats på 455 kroner per tonn

Oppfølging av Kultur- og idrettsutvalget

- Regjeringen legger opp til:
 - å inkludere kultur og idrett i mva-systemet med en sats på 8 pst. fra 1. juli 2010
 - at scenekunst og breddeidretten skjermes fra momsplikten
 - en fleksibel løsning slik at idrettslag med høye anleggsinvesteringer kan komme inn i mva-systemet
- Endringen gir en avgiftslettelse på 500 mill. kroner årlig til kultur- og idrettslivet
- Regjeringen ønsker nær dialog med idretten
- Konkrete lovforslag fremmes etter en høringsrunde

Helse og omsorg

Helseforetakenes inntekter økes med 1,5 mrd. kroner:

- Aktivitetsvekst på 1,3 pst
- Ny inntektsfordeling
- Investeringslån til nytt sykehus i Vesterålen og kjøp av tomt på Gullaug i Lier

Opptappingsplanen for rusfeltet økes med 150 mill. kroner:

- Økt forebygging og kompetanseheving
- Mer tilgjengelige tjenester

Omsorgsplan 2015:

- 2 500 nye boenheter
- Økt forskning og kompetansebygging

Samhandlingsreformen følges opp

Klima-, energi- og miljøtiltak

- 1,6 mrd. kroner mer til CO₂-håndtering
- 650 mill. kroner mer til klima og skogtiltak i utviklingsland
- 1,3 mrd. kroner mer til jernbanen
- 100 mill. kroner til ny tilskuddsordning for miljøteknologi
- 5 mrd. kroner til Grunnfondet for fornybar energi og energieffektivisering
- 350 mill. kroner mer til forskning
- 370 mill. kroner mer til Miljøverndepartementet
- 0,7 mrd. kroner til skipsvrak
- Avgiftspolitikken brukes aktivt

Bred satsing på kunnskap

Skoletiltak:

- Økt undervisningstimetall
- Gratis leksehjelp
- Tiltak mot frafall i videregående opplæring
- Styrket lærlingtilskudd videreføres
- Rentekompensasjonsordningen for skole- og svømmeanlegg
- Nytt tilskudd til kulturskoler

Høyere utdanning:

- Flere studieplasser
- Økt basisbevilgning

Forskning:

- 1,7 mrd. kroner mer til forskning
- 5 mrd. kroner mer til Fondet for forskning og nyskaping

Tiltak for arbeid, næringslivet og distriktene

Tiltak for arbeid:

- 78 200 tiltaksplasser
- Endringer i permitteringsregelverket videreføres
- Flere av tiltakene fra krisepakken videreføres

Næringslivet:

- Høyt nivå på tilskudd og låneordninger under Innovasjon Norge
- Høyt nivå på garantiordninger under GIEK
- Garantiordning for langsiktige kraftavtaler
- Nasjonal transportplan følges opp

Distriktene:

- Jordbruksavtalen for 2010
- Økte bevilgninger til utviklingstiltak

Tiltak mot fattigdom

1 mrd. kroner mer til tiltak mot fattigdom i 2010:

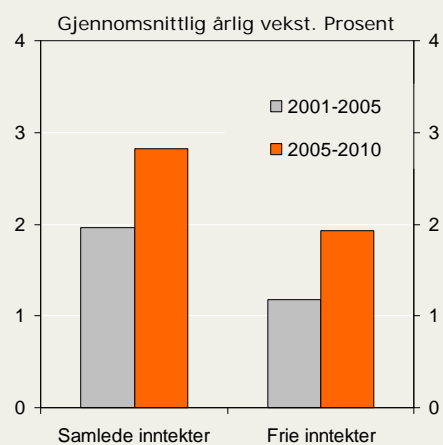
- Kvalifiseringsprogrammet
 - Bostøtte
 - Gratis leksehjelp
 - Tiltak for økt gjennomføring av videregående opplæring
 - Tiltak mot rusmisbruk
 - Minstepensjonen og andre minstestøtelser økes
- 4,3 mrd. kroner til målrettede tiltak mot fattigdom i perioden 2006 til 2010

Regjeringen viderefører satsingen på kommunene

Inntektsvekst i 2010:

- Samlede inntekter: 8 mrd. kroner
- Frie inntekter: 4,2 mrd. kroner

Andre hovedprioriteringer

- Innvandring og integrering
- Flere plasser, lavere pris og økt kvalitet i barnehagene
- Politiet og kriminalomsorgen
- Kulturløftet følges opp

**Les mer:
www.statsbudsjettet.no**

